

[Jørgen Gram.]

for at kvæle fri kulturel og politisk Livs-udfoldelse.

Eller hvad mener Udenrigsministeren om, at man kræver enhver Tjenestemand med dansk Orientering — jeg siger udtrykkelig blot dansk Orientering — fjernet fra sin Stilling? Efter min Mening er det et stærkt Bevis for, at det tyske Folk endnu ikke er modent til at styre sig selv, og for, at det endnu mindre kan overlades det at bestemme over danske Menneskers Skæbne.

Jeg beder derfor den høje Regering gøre det yderste for at hindre den Sammensmeltning af vort Interesseomraade i Sydslesvig med det os fremmede og fjendtlige Holsten.

J. Chr. Jensen: Det var med meget stor Tilfredshed, vi hørte den Enighed, der var om den højtærede Indenrigsministers Forslag til Lov om Oprettelse af et Institut for Bygningsforskning forleden. Jeg vilde nu blot ønske, at den højtærede Minister maatte faa Held til at finde den rigtige Ledelse for dette Institut, og i saa Fald tror jeg, at vi har Lov til at vente store Resultater af Instituttets Virksomhed. Hvis vi havde haft et saadant Institut efter den forrige Verdenskrig, havde meget set anderledes ud i Dag, end det gør, idet jeg ogsaa mener, at dette Institut vil blive vejledende paa mangfoldige Omraader vedrørende Byggespørgsmaal. Ikke alene med Hensyn til Materialer, men ogsaa paa andre Omraader vil det være vejledende, baade for Ministeriet og for andre, der har eller vil faa med Byggeri at gøre i Fremtiden, og jeg henstiller til den højtærede Indenrigsminister, at Ledelsen af dette Institut bliver saa alsidig, at man kan faa Besked paa alle de Spørgsmaal, som i Fremtiden melder sig om Byggeri. Vi havde bl. a. afgjort undgaaet den Letsindighed, som blev begaaet i Krigens første Aar, da vi nedbrød Tusinder og atter Tusinder af dog beboelige og for manges Vedkommende gode Lejligheder og brugte de meget sparsomme Bygningsmaterialer til at opføre Ejendomme, som i Dag koster 1 000 Kr. pr. Værelse i Leje.

Det manglede for øvrigt ikke paa Opfordring allerede efter den første Verdenskrig til at oprette et lignende Institut. Jeg mindes, at jeg, da jeg i Efteraaret 1918 havde Lejlighed til at se, hvad man i denne Henseende forsøgte paa Sveriges tekniske Højskole i Stockholm og særlig Professor Bugges Forsøgshuse i Trondhjem, tillod mig efter disse Besøg i Norge og Sverige i den daværende Boligkommission at fremkomme

med et lignende Forslag som det, der nu ligger paa Rigsdagens Bord. Men det havde ingen særlig Interesse. Nu faar vi imidlertid Institutet, og det er jeg baade taknemmelig og glad for.

Jeg har et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Leth Mouritzen vedrørende en Kritik af den Ejendom, hvori det ærede Medlem bor; det var Udtalelser, det ærede Medlem fremførte forleden som Ordfører for sit Parti, da vi havde Spørgsmaalet om Bygningsforskningsinstituttet til Behandling. Jeg havde ikke den Dag Lejlighed til at høre det ærede Medlem, men de Udtalelser, han fremkom med, bør ikke staa uimodsagt. For øvrigt er der mange Ting, jeg er enig med det ærede Medlem om i Boligspørgsmaalet, men som jeg ikke skal komme ind paa nu. Disse Udtalelser vedrørende hans eget Hus bør imidlertid ikke staa uimodsagt, og jeg beder om den højtærede Formands Tilladelse til at komme med nogle enkelte Citater af det ærede Medlems Tale forleden. Det ærede Medlem sagde:

„Vinduerne er af en usædvanlig stor Størrelse; der er Vinduer paa 2,40 Meters Bredde, og jeg har den lumske Tanke, at det er ikke, for at vi absolut skal have megen Sol i Stuen, men fordi det er billigere at sætte Vinduer i end at mure op med Sten.“

Men her er det ærede Medlem fuldkommen i Vildrede. At Vinduerne er saa store, er netop for at skaffe det ærede Medlem og hans Medlejer Lys og Sol. Det er ikke billigere end Mur, men tværtimod betydelig dyrere, der gaar betydelige Mængder af meget dyre Materialer hertil som Jernbjælker, Vindueskarmer, Vinduesplader, Indfatninger, Saalbænke, Stopning med Værk, Fugning, Glas, større Radiatorer, Maling m. m., og det bliver mange Gange dyrere end en Mur, en Mur, som for øvrigt Murersvendene faar betalt, fordi de har Lov til at maale Vinduesaabningerne med i deres Akkord. Naar det ærede Medlem mener, at det er, fordi Byggherren vil spare nogle Penge, tager han fuldkommen fejl.

Det næste, det ærede Medlem siger, er lige saa urimeligt; det lyder:

„I det hele taget bærer Ejendommen Præget af spinkel og tynd Kvalitet, som efter min Mening er under det tilladelige.“

Byggeloven og dertil hørende Vedtægter foreskriver bestemte og ufravigelige Krav med Hensyn til Murens Tykkelse i Forhold til Husets Højde og bærende Konstruktioner, og det bliver nøjagtigt kontrolleret af Myndighederne, inden Huset god-